

Силабус курсу

«Практикум соціокультурної діяльності»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма – Менеджмент соціокультурної діяльності

Дня занять – понеділок: 11.10– 14.05, ауд. 232.

Консультації: середа, 14.00–15.00, 230 ауд.

Рік навчання: II, семестр: IV

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Керівник курсу: Парфанович Іванна Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.

Контактна інформація: parfanovich@ukr.net, 096 343 25 65

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Менеджмент соціокультурної діяльності» спрямована на дослідження практичних основ соціокультурної діяльності вивчення сукупності явищ соціокультурного середовища, які мають безпосередній та опосередкований вплив на соціалізацію індивіда, формування його соціальних зв'язків та адаптаційні можливості, а також можливості й ресурси соціокультурної діяльності з урахування факторів дійсності. Дисципліна охоплює комплекс теоретичних і практичних матеріалів, система освоєння яких передбачає глибоке вивчення практичних основ менеджменту соціокультурної діяльності.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1/1	1. Особливості розвитку й життєдіяльності в умовах	Знати фактори впливу мікросоціального оточення на особу. Вміти визначати відхилення у розумінні основних моральних і правових норм, рівні сформованості	Тести, есе

	мікросоціаль- ного середовища	відповідального ставлення до норм. Розкрити загальнодержавний, регіональний рівень, рівні сім'ї, сімейних підсистем, родини, формального колективу, неформального спілкування як рівні впливу. Дослідити методи вивчення особливостей розвитку й життєдіяльності в мікросоціальному середовищі особи.	
1/1	2. Синергетич- ний підхід у системі соціокультур- ної діяльності.	Розкрити сутність синергетичного підходу як методологічного в менеджменті соціокультурної діяльності. Знати зміст понять «синергетичний ефект», «синергія», «педагогічна синергетика». Обґрунтувати синергетичний підхід як основи сутнісного розуміння, механізмів формування поведінки осіб у суспільстві; загальнодержавного інституційного забезпечення життєдіяльності і розвитку індивідів; системи соціокультурної діяльності. Показати механізми формування поведінки індивідів за синергетичним підходом. Визначати детермінанти, що диктуються зовнішніми та внутрішніми факторами. Дослідити синергетичний підхід у розробці системи менеджменту соціокультурної діяльності.	Вправи, питання
1/1	3. Науково- методологіч- ні засади діагностики.	Знати науково-методологічне обґрунтування діагностики як компоненту менеджменту соціокультурної діяльності. Розкрити специфіку діагностики розвитку й життєдіяльності особи в її мікросоціальному середовищі. Виявити відмінності між поняттями «конкретної негативної ситуації» та «умовами формування поведінки». Розкрити теоретичні основи та їх значення в обґрунтуванні науково-	Діагностич- ні методики, питання

		методологічних засад діагностики самопочуття й розвитку індивідів у суспільстві. Визначати етапи соціального діагнозу. Робити порівняльний аналіз психологічного і соціального діагнозів. Знати наукове обґрунтування методів діагностики, методи перевірки та оцінки ефективності проведеної роботи, прогнозування й передбачення.	
1/1	4. Диференційованість психолого-педагогічних особливостей особи як об'єкта-суб'єкта впливу соціокультурного середовища.	Поведінка позитивного чи негативного типу як система вчинків. «Соціальні групи ризику». Диференціація категорій населення залежно від характеру впливу соціокультурного середовища. Стадії деформації розвитку особистості. Превентивні і організаційні заходи у роботі з урахуванням особливостей деформації особистісного розвитку на стадії важковиховуваності, соціальної дезорганізації і дезадаптації. Мотиви, потреби, риси характеру особистості. Індивідуально-диференційований підхід до вивчення становища й самопочуття особи. Соціально-економічна, політична, педагогічна, психоемоційна, моральна, духовна, інформаційна детермінація мотивації діяльності індивіда.	Рольові ігри, вправи, питання
1/1	5. Ціннісні й поведінкові аспекти змісту соціокультурної діяльності.	Розуміти зміст морального виховання як основи виховних впливів. Розрізняти моральність, моральну деформацію, моральне виховання. Тлумачити правове виховання як умову правильної соціалізації індивіда. Знати трактування духовності, релігійності у системі виховання індивіда. Визначати інтеграцію морального, правового, релігійного виховання індивіда у його соціокультурному середовищі. Психоемоційна сфера особистості як одна з основних детермінант розвитку. Розкривати морально-естетичне	Питання, есе

		виховання, шляхи фізичного розвитку індивіда, інформаційні фактори впливу та їх диференціацію, культуру спілкування, гендерне, статеве, сексуальне виховання.	
1/1	6. Функціональні можливості структур соціокультурної діяльності	Знати структури, що здійснюють соціокультурну діяльність. Визначати специфіку діяльності різних закладів, установ, організацій. Розуміти завдання соціального виховання. Обґрунтовувати соціально-правовий захист населення, соціально-медичне обслуговування, соціально-педагогічний вплив, діяльність церкви, громадських організацій як обов'язкові компоненти соціокультурної діяльності. Визначати заклади, установи, організації різного спрямування для різних категорій населення.	Тести, Вирішення проблемних ситуацій
1/1	7. Соціокультурна діяльність як компонент системи ранньої профілактики і соціальних відхилень	Розуміти актуальність проблеми раннього попередження відхилень у соціумі. Знати теоретичні підходи до проблеми раннього виявлення соціальних відхилень. Визначати первинну, вторинну, третинну профілактику у контексті соціокультурної діяльності. Виявляти труднощі у здійсненні соціокультурної діяльності як ранньої профілактики. Розкривати основні напрями соціокультурної діяльності як ранньої профілактики: соціальну регуляцію профілактикою та психолого-педагогічну превентивну роботу. Диференціювати заходи загальнодержавного, регіонального, місцевого рівнів. Розрізняти відмінності у здійсненні профілактичної і превентивної роботи як аспектів соціокультурної діяльності.	Тести, питання
1/1	8. Дозвілля як фактор соціалізації	Розуміти вплив масової свідомості, розвитку ідеології та духовності, спрямованості інформаційних комунікацій, субкультурних течій як	Питання, вправи

		загальносуспільних факторів впливу на соціалізацію індивіда. Визначати основні детермінанти і фактори впливу на поведінку індивіда, негативні тенденції впливу масової культури на поведінку. Визначати спрямованість розвитку особи, взаємозумовленість способу проведення вільного часу і розвитку особистості. Розкривати фінансово-економічні фактори впливу на соціокультурну діяльність. Обґрунтовувати послаблення впливу основних соціальних інститутів як основна проблема правильної організації дозвілля молодих людей.	
1/1	9. Формування навичок здорового способу життя	Розуміти сутність здорового способу життя, здоров'я. Трактувати поняття «здоров'я» у фізичному, психолого-педагогічному, соціальному контексті. Знати шляхи формування здорового способу життя. Визначати позитивні для здоров'я умови, фактори, обставини, потенціал суспільного здоров'я, факторів ризику. Обґрунтування здорового способу життя як пріоритетного напрямку політики. Знати форми й правила здорового способу життя. Проводити пропаганду здорового способу життя, життєдіяльність згідно медико-гігієнічних норм.	Вправи, презентації
1/1	10. Релігія як фактор соціокультурного впливу.	Розуміти роль релігії у превенції негативних явищ серед населення. Зміст соціокультурної роботи церкви на сучасному етапі розвитку суспільства. Виявляти актуальність превентивної роботи церкви. Обґрунтовувати протиріччя у залученні церкви до системи суспільної діяльності. Знати форми роботи церкви, завдання церкви у роботі з індивідом. Аналізувати методи релігійного характеру щодо саморегуляції й самовиховання особи. Мати знання щодо виховання молоді	Питання, обговорення

		на засадах Християнства та використання його ідей у соціокультурній діяльності.	
--	--	---	--

Літературні джерела

1. Бех І. Духовна енергія вчинку / І. Бех // Освіта і управління. – 2005. – С. 47–31.
2. Винницький О. Церква і духовне буття / О. Винницький // Духовні скарби українського народу в житті, молоді. – Тернопіль : МП «Чумацький шлях», 1994. – С. 62–64.
3. Вознюк О. В. Синергетичний підхід як метод аналізу розвитку вітчизняної педагогічної думки (друга половина ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / О. В. Вознюк ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2009. – 20 с.
4. Джузь Й. В. Обмеження негативного впливу кіно- і телепродукції на підростаюче покоління / Й. В. Джузь, В. А. Бернацький, В. А. Мартинюк // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі. – Рівне, 2001. – С. 61–64.
5. Дудар Н. Релігійність молоді / Н. Дудар // Людина і світ. – 1999. – № 9. – С. 42–44.
6. Здоров'я та поведінкові орієнтації української молоді : соціологічний вимір : за результатами національного соціального опитування підлітків та молоді 10-22 років / О. Балакірева, Ю. Галустян, Р. Левін та ін.]. – К. : Укр. ін-т соц. досліджень, 2005. – 256 с. – (Українсько-Канадський проект «Молодь за здоров'я-2»).
7. Кочан Н. Відокремлення школи від церкви в координатах відкритого суспільства / Н. Кочан // Людина і світ. – № 9. – С. 41.
8. Лавриченко Н. Категорії «соціальність», «духовність» і «моральність» в сучасній педагогічній науці / Н. Лавриченко // Шлях освіти. – К., 2003. – № 1. – С. 7–11.
9. Локарева Г. Художньо-естетична інформація як засіб виховання учнівської молоді / Г. Локарева // Мистецтво та освіта. – 2006. – № 1. – С. 7–11..
10. Омельченко С. О. Взаємодія соціальних інститутів суспільства у формуванні здорового способу життя дітей та підлітків : [монографія] / С. О. Омельченко ; Луган. нац. пед. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганск : Альма-матер, 2007. – 352 с.
11. Парфанович І. І. Релігійно-церковний вплив у попередженні і подоланні девіантної поведінки дівчат шкільного віку / І. І. Парфанович // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини [ред. кол. : Побірченко Н. С. та ін.]. – Умань : ПП Жовтий, 2010. – Вип. 34. – С. 231–239.

12. Перевознікова Г. Формування ціннісних орієнтацій молоді в умовах негативного впливу інформатизованого суспільства / Г. Перевознікова // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 55–57.
13. Повалій Л. Християнські цінності української родини : традиції і сучасність / Л. Повалій // Початкова школа. – 2005. – №2. – С.52–54.
14. Селіванова І. Л. Духовність очима учнівської молоді і проблеми національної самосвідомості / І. Л. Селіванова // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – № 6. – С.14–16.
15. Ященко О. Іншокультура у свідомості та поведінці молодих: суть, зміст, наслідки / О. Ященко // Освіта і управління. – 2005. – № 1. – С. 36–45.
16. Кочан Н. Відокремлення школи від церкви в координатах відкритого суспільства / Н. Кочан // Людина і світ. – № 9. – С. 41.
17. Перевознікова Г. Формування ціннісних орієнтацій молоді в умовах негативного впливу інформатизованого суспільства / Г. Перевознікова // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 55–57.
18. Повалій Л. Християнські цінності української родини : традиції і сучасність / Л. Повалій // Початкова школа. – 2005. – №2. – С.52–54.
19. Радчук Г. К. Психологічна діагностика в соціальній роботі / Г. К. Радчук // Соціальна робота в Україні: теорія та практика / [за заг.ред. А. Я. Ходорчук]. – К. : УДЦССМ, 2001. – С. 21–32.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять усно Модуль 1 (теми 1 – 5) – обговорення, розгляд питань, модульний контроль	30 балів – 30 %
Модуль 2 (теми 6 – 10) – розгляд питань, модульний контроль	30 балів – 30 %
ІНДЗ (реферат)	20 балів – 20 %
Підсумковий контроль	20 балів – 20 %